

5. HRVATSKI SIMPOZIJ O VRIJEDNOSTI PČELINJIH
PROIZVODA U OČUVANJU ZDRAVLJA
S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Zagreb, 5. prosinca 2020.

APITERAPIJA

očuvanje zdravlja pčelinjim proizvodima

Zbornik izlaganja (sažetci)

HRVATSKO
APITERAPIJSKO
DRUŠTVO

5. HRVATSKI SIMPOZIJ O VRIJEDNOSTI PČELINJIH
PROIZVODA U OČUVANJU ZDRAVLJA
S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Zagreb, 5. prosinca 2020.

APITERAPIJA

očuvanje zdravlja pčelinjim proizvodima

Zbornik izlaganja (sažetci)

Organizator:

Suorganizatori:

Naziv djela: APITERAPIJA - očuvanje zdravlja pčelinjim proizvodima, Zbornik izlaganja (sažetci); 5. Hrvatski simpozij o vrijednostima pčelinjih proizvoda u očuvanju zdravlja, Zagreb, 5. prosinca 2020.

Urednica: dr. sc. Gordana Hegić, mag. ing. agr.

Izdavač: Hrvatsko apiterapijsko društvo, Paška 4, 10 000 Zagreb

Za izdavača: dr. sc. Gordana Hegić, mag. ing. agr., predsjednica

Sva prava pridržana. Niti jedan dio ove knjige ne smije biti objavljen ili pretpisnut bez prethodne suglasnosti nakladnika i autora.

Fotografije na omotu: Oliver Novosel

Produkcija: Geromar d. o. o.

Grafičko uređivanje: Kata Ivanković Marić

ISSN 2584-4741

5. HRVATSKI SIMPOZIJ O VRIJEDNOSTI PČELINJIH
PROIZVODA U OČUVANJU ZDRAVLJA
S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

APITERAPIJA

očuvanje zdravlja pčelinjim proizvodima

Zbornik izlaganja (sažetci)

Povjerenstvo za medicinsku izobrazbu liječnika kategoriziralo i bodovalo stručni skup pod nazivom APITERAPIJA očuvanje zdravlja pčelinjim proizvodima, broj predmeta: 145-2936/20. Skup je kategoriziran kao Domaći simpozij te je aktivnim sudionicima dodijeljeno 9 bodova, a pasivnim sudionicima dodijeljeno je 7 bodova.

Zagreb, 5. prosinca 2020.

MEĐENA PIĆA

Povijest, upotreba i ljekovitost

U mnogobrojnim hrvatskim povijesnim pčelarskim knjigama i časopisima spominje se ljekovitost medenih pića

Dr. sc. Zdenko Franić¹ i Zrinka Franić², dr. med.

¹ Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Ksaverska cesta 2, 10000 Zagreb
E-mail: franic@imi.hr

² Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Ksaverska cesta 2, 10000 Zagreb
E-mail: zfranic@imi.hr

Sažetak

Med i pčelinji proizvodi se od najstarijih vremena upotrebljavaju u prevenciji i liječenju različitih bolesti, što je dobro opisano u literaturi. Med se između ostaloga koristi za liječenje rana, bolesti gastrointestinalnog sustava, gljivičnih infekcija, liječenju bakterijskih i virusnih bolesti, kardiovaskularnih bolesti itd.

Budući da je med viskozne strukture, od davne povijesti pa sve do današnjeg vremena, osobito je rasprostranjena njegova uporaba u obliku raznih alkoholnih i bezalkoholnih pića i pripravaka, zbog jednostavnog načina primjene te zanimljivog okusa.

Međutim, upotreba alkoholnih ili bezalkoholnih medenih pića u medicinske svrhe nije sustavnije obrađivana, a posebice na području Republike Hrvatske. Najstarije takvo piće je medovina čija povijest seže više od 3 tisuće godina u prošlost te se vjerojatno radi o jednom od najstarijih alkoholnih pića koje je čovjek uopće pripravlja.

Neka poznatija povijesna pića zasnovana na medu, poznata još od Rimskog carstva, jesu hidromel, oksimel, mulsum, posca, fusca i retsina. Na području Republike Hrvatske uz medovinu i njezinu inačicu gvirc, popularni su i rakija medovača te liker od meda - medica (medenica, mednica).

U mnogobrojnim hrvatskim povijesnim pčelarskim knjigama i časopisima spominje se ljekovitost medenih pića. Primjerice, Hrvatske Ljekaruše spominju ljekovitost meda otopljenog u magarećem ili kozjem mlijeku. Vezano uz upotrebu meda kao sladila koje zamjenjuje šećer, časopis Hrvatski pčelar je već godine 1942. preporučio za zajutak uzimanje meda otopljenog u mlijeku, kavi, čaju ili kakau.

Cilj ovog rada jest putem dokumentiranih primjera prikazati upotrebu različitih pića na bazi meda u liječenju pojedinih bolesti i tegoba, u povijesnom i suvremenom kontekstu. Za tu svrhu su pregledane dostupne starije i suvremenije pčelarske i druge relevantne knjige, arhive, časopisi i internetske stranice te je načinjen izbor primjera koji su se autorima činili naročito zanimljivim.

Dokumentirana upotreba i ljekovitost medenih pića i pripravaka u medicinske svrhe ukazuje na to da ona trebaju biti neizostavan način primjene meda u apimedici i apiterapiji.

Dr. sc. Zdenko Franić i Zrinka Franić, dr. med.

Literatura

1. Ann. *Hrvatski pčelar*. Vol. 23(11), 2, 1942.
2. Antonioli Ivo. Jugoslovenski pčelar. Naklada pisca. Dubrovnik, 1925.
3. Boukraâ Laïd (Editor). Honey in Traditional and Modern Medicine. CRC Press (Taylor & Francis Group). Boca Raton - London - New York, 2016.
4. B-n. *Hrvatska pčela*. Medno vino. Vol. 22(2), 11-12, 1903
5. Buhner Stephen Harrod. Sacred herbal healing beers – The secrets of ancient fermentation. Siris books, an imprint of Brewers Publications, 1998.
6. Crane Eva. The world history of beekeeping and honey hunting. Routledge, New York, 1999.
7. Crane Eva. Mead. *Wine and Food*. Vol. 49, 30-34, 1950.
8. Franić Zdenko. Medovina, gviric i medica. *Hrvatska pčela*. Vol. 139(7/8), 242-244, 2020.
9. Kuropatnicki Andrzej K., Klósek Małgorzata and Kucharzewski Marek. Honey as medicine: historical perspectives. *Journal of Apicultural Research*. Vol. 57(1), 113–118, 2018.
10. Milković Bojana. Med kod zdravog i bolesnog čovjeka. Pčelarski savez SR Hrvatske i Crveni križ SR Hrvatske. Zagreb, 1969.
11. Ujević Ante. Ljekaruša fra Šimuna Gudelja Imočanina. *Kačić*. Vol. 5, 121-139. Šibenik 1975.